

DJONIČKO DRUŠTVO PIVARA
TUZLA
Broj 05-01-2095/20
Datum 04. 03. 20 god.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA

**Revizija finansijskih izvještaja na
dan 31. decembra 2019. godine**

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2019.**

S A D R Ž A J

Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izvještaj o finansijskom položaju	6
Izvještaj o promjenama na kapitalu	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Napomene uz finansijske izvještaje	9-33

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine pravna osoba je dužna da vodi knjigovodstvo, sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, zajedno sa uputstvima, objašnjenjima, smjernicama i načelima koje IFAC i IASB donose i koje Komisija za računovodstvo i reviziju BiH prevede i objavi, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Društvu, kao i njegove rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Fahrudin Salihović, direktor

Pivara Tuzla d.d.
Maršala Tita 163
75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina

19. februar 2020. godine

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

T: +387 (0) 33 552 150
F: +387 (0) 33 552 152

info@bakertilly.ba
www.bakertilly.ba

Vlasnicima i Upravi društva Pivara Tuzla d.d. Tuzla

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja društva Pivara Tuzla d.d. Tuzla (u dalnjem tekstu: "Društvo") prikazanih na stranicama od 5. do 33., koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2019. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2019. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrapu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 14 uz finansijske izvještaje u kojoj je navedeno da su nekretnine i oprema Društva neto knjigovodstvene vrijednosti 14.368 hiljada KM, a što čini 50,52% ukupnih nekretnina, postrojenja i opreme založene kao sredstvo obezbjeđenja urednog povrata kredita koje koristi Društvo. Naše mišljenje nije modificirano u vezi sa navedenim pitanjem.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme

Vidjeti Napomenu 3 (Sažetak računovodstvenih politika) i Napomenu 14 (Nekretnine, postrojenja i oprema).

Društvo je na dan 31. decembra 2019. godine iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu neto knjigovodstvene vrijednosti 28.476 hiljada KM (31. decembar 2018.: 25.110 hiljade KM), što predstavlja 72,70% ukupne imovine. U skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama, ova imovina se početno vrednuje po trošku nabavke, umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku kada je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu.

JIB: 4200960550009 · PDV: 200960550009 · Raiffeisen Bank d.d. BiH: 1610000045270008

Baker Tilly Re Opinion d.o.o. trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Usmjerili smo pažnju na ovo područje zbog značajnosti nekretnina, postrojenja i opreme u strukturi ukupne imovine, te uzimajući u obzir značajne nabavke i stavljanja u upotrebu nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine (ukupno je u toku godine stavljeno u upotrebu 6.065 hiljada KM nekretnina, postrojenja i opreme), kao i činjenicu da određivanje vijeka upotrebe podliježe procjenama Uprave.

Kako smo revidirali ključno revizijsko pitanje

Za testiranje vrednovanja nekretnina, postrojenja i opreme, na uzorku nabavki nekretnina postrojenja i opreme provjerili smo formiranje troška nabavke. Cilj je bio da provjerimo da li su zadovoljene odredbe Međunarodnih računovodstvenih standarda vezane za inicijalno mjerjenje nekretnina, postrojenja i opreme. Pored toga, radimo rekalkulaciju obračuna amortizacije, a na osnovu amortizacionih stopa koje je usvojila Uprava. Razmatramo razumnost procijenjenog vijeka upotrebe. Također analiziramo da li Društvo ima imovine koja se ne koristi i od koje nema priliva ekonomskih koristi.

Prema provedenim opisanim procedurama smatramo da su procjene menadžmenta, a koje su osnova za vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme, prihvatljive.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje.

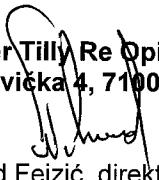
Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.

- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

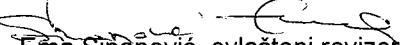
Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizorska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskem izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava njihovo javno objavljivanje ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem revizorskem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice od istog prevazišle dobrobit javnog interesa od takvog objavljivanja.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4, 71000 Sarajevo

Nihad Fejzić, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, 19. februar 2020. godine

Emra Šimšić, ovlašteni revizor

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	Napomena	2019. KM 000	2018. KM 000
Prihodi od prodaje	5	30.584	30.084
Troškovi prodatih proizvoda	6	(15.786)	(15.016)
Troškovi prodane robe	-	(77)	(123)
Bruto dobit		14.721	14.945
Ostali prihodi	7	478	366
Opšti i administrativni troškovi	8	(7.054)	(6.854)
Ostali rashodi	9	(471)	(767)
Dobit iz redovnog poslovanja		7.674	7.690
Finansijski prihodi	10	61	23
Finansijski rashodi	11	(2.509)	(2.942)
Dobit prije oporezivanja		5.226	4.771
Porez na dobit	12	(604)	(601)
Dobit nakon oporezivanja		4.622	4.170
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(145)
Ukupna sveobuhvatna dobit		4.622	4.025
Dobit po dionici	13	3,30	2,98

Napomene na stranicama od 9 do 33 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	Napomena	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
AKTIVA			
<i>Dugoročna imovina</i>			
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	28.476	25.110
Nematerijalna imovina	15	5	117
Potraživanja po dugoročnim pozajmicama	16	11	13
<i>Ukupno dugoročna imovina</i>		28.492	25.240
<i>Kratkoročna imovina</i>			
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	17	797	736
Potraživanja po kratkoročnim pozajmicama	18	1.050	1.423
Zalihe	19	6.814	6.324
Potraživanja od kupaca	20	1.569	1.162
Potraživanja za date avanse	21	194	2.217
Ostala potraživanja	22	64	365
Novac i novčani ekvivalenti	23	164	123
<i>Ukupno kratkoročna imovina</i>		10.652	12.350
UKUPNO AKTIVA		39.144	37.590
PASIVA			
<i>Kapital i rezerve</i>			
Dionički kapital	24	14.634	14.634
Zakonske rezerve	-	846	12
Neraspoređena dobit izvještajnog perioda	-	4.622	4.170
Akumulirana dobit	-	1.671	(1.665)
<i>Ukupno kapital i rezerve</i>		21.773	17.151
<i>Dugoročne obaveze</i>			
Obaveze po dugoročnim kreditima	25	10.064	12.911
Obaveze po osnovu najamnina	26	203	-
Rezervisanja	27	263	273
<i>Ukupno dugoročne obaveze</i>		10.530	13.184
<i>Kratkoročne obaveze</i>			
Obaveze prema dobavljačima	28	2.036	2.362
Obaveze po kratkoročnim kreditima	29	3.823	3.714
Tkuće dospijeće obaveza po osnovu najamnina	26	27	-
Obaveze za primljene avanse	30	171	217
Ostale obaveze	31	784	962
<i>Ukupno kratkoročne obaveze</i>		6.841	7.255
UKUPNO PASIVA		39.144	37.590

Napomene na stranicama od 9 do 33 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva 19. februara 2020. godine:

Fahrudin Salihović, direktor

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	Dionički kapital KM 000	Zakonske rezerve KM 000	Neraspoređena dobit izvještajnog perioda KM 000	Akumuliran (gubitak)/dobit KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2017.	14.634	12	3.673	(5.193)	13.126
Raspodjela dobiti	-	-	(3.673)	3.673	-
Rezultat za godinu	-	-	4.170	-	4.170
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(145)	(145)
Stanje 31. decembra 2018.	14.634	12	4.170	(1.665)	17.151
Raspodjela dobiti*	-	834	(4.170)	3.336	-
Rezultat za godinu	-	-	4.622	-	4.622
Stanje 31. decembra 2019.	14.634	846	4.622	1.671	21.773

*Skupština dioničara Društva je dana 3. jula 2019. godine na 25. redovnoj sjednici donijela Odluku o rasporedu dobiti, u skladu sa kojom se neto dobit za 2018. godinu u iznosu od 4.170 hiljada KM raspoređuje na sljedeći način: na pokriće gubitka iz ranijeg perioda iznos od 1.665 hiljada KM, u fond rezervi iznos od 834 hiljade KM, dok kao neraspoređena dobit ostaje iznos od 1.671 hiljadu KM.

Napomene na stranicama od 9 do 33 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

	2019. KM 000	2018. KM 000
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije poreza	5.226	4.771
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija	2.466	2.415
Dobici od prodaje i rashodovanje materijalne imovine	(33)	(20)
Rashodi po osnovu kamata	2.509	2.663
Prihodi od kamata	-	(23)
(Dobici)/gubici od prodaje i vrednovanja finansijske imovine	(61)	279
Gubici od umanjenja potraživanja	11	41
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata	121	403
Otpis obaveza	(156)	(179)
Troškovi rezervisanja	19	128
Prihodi od ukidanja rezervisanja	(29)	-
Viškovi zaliha	(10)	(11)
Umanjenje vrijednosti zaliha	251	64
<i>Novčani tok iz operativnih aktivnosti prije promjena u radnom kapitalu:</i>	<i>10.314</i>	<i>10.531</i>
Povećanje vrijednosti zaliha	(731)	(443)
Povećanje potraživanja od kupaca	(430)	(191)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja za date avanse i ostalih kratkoročnih potraživanja	2.224	(1.334)
(Smanjenje)/povećanje obaveza prema dobavljačima	(170)	84
(Smanjenje)/povećanje obaveza za primljene avanse i ostalih kratkoročnih obaveza	(132)	69
<i>Novac generisan iz operacija:</i>	<i>11.075</i>	<i>8.716</i>
Plaćeni porez na dobit	(710)	(692)
Novac ostvaren iz poslovnih aktivnosti	10.365	8.024
Ulagateljske aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme	(5.514)	(1.679)
Nabavka nematerijalne imovine	(5)	-
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	88	35
Smanjenje datih kredita	366	1.458
Novac korišten u ulagateljskim aktivnostima	(5.065)	(186)
Finansijske aktivnosti		
Plaćene kamate	(2.495)	(2.663)
Primljene kamate	-	31
Smanjenje obaveza po kreditima od banaka	(2.738)	(5.170)
Smanjenje obaveza po osnovu najma	(26)	-
Novac korišten u finansijskim aktivnostima	(5.259)	(7.802)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta	41	36
Novac i novčani ekvivalenti na početku perioda	123	87
Novac i novčani ekvivalenti na kraju perioda	164	123

Napomene na stranicama od 9 do 33 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

1. OPŠTI PODACI

Pivara Tuzla d.d. („Društvo“) je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine sa adresom Maršala Tita br. 163, 75 000 Tuzla. Društvo je osnovano i registrovano na osnovu rješenja Kantonalnog suda u Tuzli broj UI-I-797/91 od 30. aprila 1991. godine. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja piva, slada i bezalkoholnih pića, trgovina na malo i veliko, prijevoz dobara i obavljanje usluga.

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo je zapošljavalo 226 radnika (31. decembar 2018., 229 radnika).

Tijela Društva

Uprava

Fahrudin Salihović

Nadzorni odbor:

Hadžibabić Sabrudin **Predsjednik**
Hukić Edina **Član**
Rahmanović Fuad **Član**

Odbor za reviziju:

Pušonjić Nađa
Pejić Alma
Arapčić Sabina

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

U tekućoj godini, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao veći broj dopuna MRS i MSFI koji su obavezno na snazi za računovodstveni period koji počinje 1. januara 2019. godine ili poslije. Godišnja unapređenja uključuju dopune većeg broja MRS i MSFI, koji su prikazani kako slijedi:

MRS 12	Porez na dobit (godišnja poboljšanja na snazi od 1. januara 2019. godine)
MRS 19	Primanja zaposlenih (godišnja poboljšanja na snazi od 1. januara 2019. godine)
MRS 23	Troškovi pozajmljivanja (godišnja poboljšanja na snazi od 1. januara 2019. godine)
MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 3	Poslovne kombinacije (godišnja poboljšanja na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 9	Finansijski instrumenti (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 11	Zajednički aranžmani (godišnja poboljšanja na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 16	Najmovi: odrednice kako izvjestitelji prepoznaju, mjere, prezentiraju i objavljaju najmove. Standard nudi jedinstveni računovodstveni model zakupaca, koji zahtjeva da zakupci priznaju imovinu i obaveze za sve najmove, osim ako je rok najma 12 mjeseci ili manje ili imovina ima malu vrijednost. Zakupodavci i dalje klasifikuju najmove kao operativne ili finansijske, pri čemu je MSFI-ov 16 pristup računovodstvu zakupodavaca bitno nepromijenjen u odnosu na prethodnika, MRS 17 (na snazi od 1. januara 2019. godine)
IFRIC 23	Neizvjesnost oko poreza na dobit: interpretacija utvrđivanja oporezive dobiti, porezne osnovice, neiskorištenih poreznih gubitaka, neiskorištenih poreznih kredita i poreznih stopa, kada postoji nesigurnost u pogledu tretmana poreza na dohodak prema MRS-u 12 (na snazi od 1. januara 2019. godine)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni i nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

MSFI 17 Ugovori o osiguranju: način mjerena osiguranja i ujednačeniji pristup mjerena i predstavljanja za sve ugovore o osiguranju (na snazi od 1. januara 2021. godine)

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA (NASTAVAK)

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, amandmane standardima i tumačenja unaprijed, prije njihovog datuma stupanja na snagu. Uprava Društva predviđa da usvajanje ovih standarda i tumačenja u budućim periodima neće značajno uticati na finansijske izvještaje Društva.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MRS/MSFI") zajedno sa uputstvima, objašnjenjima, smjernicama i načelima koje donose IFAC i IASB i kome Komisija za računovodstvo i reviziju BiH prevede i objavi.

Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i izmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnov prezentiranja

Društvo je ove finansijske izvještaje sastavilo u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji nalaže primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Međunarodnih računovodstvenih standarda, zajedno sa uputstvima, objašnjenjima, smjernicama i načelima koje donose IFAC i IASB i kome Komisija za računovodstvo i reviziju FBiH prevede i objavi. Finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima ili fer vrijednostima. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerjenja, bez obzira na to da li je cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine i obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerjenja. Fer vrijednost za mjerjenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije i za mjerjenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društву. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utiču na iskazane iznose imovine i obaveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obaveza na datum finansijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tokom izvještajnog perioda. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja finansijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Priznavanje prihoda

Prihod Društva predstavlja povećanje ekonomskih koristi tokom obračunskog perioda u obliku priljeva ili poboljšanja imovine, odnosno smanjenja obaveza kojima dolazi po povećanju kapitala i ne odnose se na uplate vlasnika kapitala u kapital niti njihove uloge u kapital.

Društvo priznaje prihode na način koji odražava prijenos obećanih dobara odnosno usluga u iznosu koji odražava naknadu za koju očekuje da ima pravo ostvariti u zamjenu za obećanje dobra odnosno usluge.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Temeljno načelo je razrađeno kroz model koji se sastoji od pet koraka:

- a) utvrditi ugovor(e) sa kupcima;
- b) utvrditi obavezu na činidbe iz ugovora;
- c) odrediti cijenu transakcije;
- d) cijenu transakcije razdjeliti na ugovorene obaveze na činidbu; i
- e) prihode priznati kada, odnosno kako subjekat ispunjava svoje obaveze na činidbu.

Društvo priznaje prihod kada (ili u mjeri u kojoj) je ispunjena obaveza izvršenja tako što kupcu prenese obećanu robu ili uslugu (tj. imovina). Imovina je prenesena kada (ili u mjeri u kojoj) kupac stekne kontrolu nad tom imovinom.

Društvo priznaje prihod kroz vrijeme ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- a) kupac istovremeno prima i konzumira sve koristi koje mu Društvo omogućuje svojim činidbama;
- b) Društvo čini/stvara ili poboljšava imovinu koja je pod kontrolom kupca kako se imovina stvara ili tom činidbom ne stvara se imovina alternativne namjene za Društvo i Društvo ima zakonski provedivo pravo na plaćanje za do sada izvršene činidbe.

Društvo priznaje prihod prijenosom kontrole u određenom trenutku. Faktori koji mogu ukazivati na trenutak prijenosa kontrole uključuju, ali nisu ograničeni na sljedeće:

- a) Društvo ima sadašnje pravo na plaćanje za predmetnu imovinu;
- b) kupac ima pravno vlasništvo nad imovinom;
- c) Društvo je prenijelo fizički posjed imovine;
- d) kupac nosi značajne rizike i nagrade povezane sa vlasništvom nad imovinom, i
- e) kupac je imovinu prihvatio.

Ugovor sa kupcem potпадa pod MSFI 15 ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) strane ugovora su odobrile ugovor;
- b) moguće je utvrditi prava i obaveze svake ugovorne strane u vezi sa predmetnim dobrima, odnosno uslugama;
- c) moguće je utvrditi uslove i rokove plaćanja za dobra, odnosno usluge koje se prenose;
- d) ugovor je komercijalne prirode, i
- e) vjerovatna je naplata naknade na koju Društvo ima pravo u zamjenu za isporuku predmetnih dobara, odnosno usluga.

Kod ugovora koji sadrže elemente varijabilne naknade izvršit će se procjena iznosa varijabilnog dijela naknade na koji će imati pravo po osnovu ugovora. Varijabilna naknada može proisteći iz npr. popusta, povrata, poticaja, bonusa po osnovu izvršenja.

Društvo će priznati troškove nastale radi ispunjenja ugovora ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) troškovi su direktno povezani s ugovorom;
- b) troškovima se stvaraju ili poboljšavaju resursi koje će Društvo koristiti u ispunjavanju svojih obaveza na činidbu;
- c) očekuje se povrat troškova.

Ugovorne obaveze Društvo će prikazati u bilansu stanja ako je kupac iznos naknade platio prije nego što je Društvo izvršilo prijenos predmetnog dobra, odnosno usluge. Ugovorna imovina i potraživanja obračunavat će se u skladu sa MSFI 9.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posuđivanja terete bilans uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilansa stanja primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novac u blagajni i na računima kod banaka, kao i fiksne depozite sa originalnim dospijećem kraćim od tri mjeseca.

Naknade zaposlenim

Uplate doprinosu za penzionalno i zdravstveno osiguranje knjiže se kao trošak perioda. Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penzionalno i zdravstveno osiguranje, te poreze na plate, koji se obračunavaju na bruto plate.

Društvo nema druge obaveze vezane za isplate penzija ili drugih beneficija, kako bivšim zaposlenim tako i aktivnim zaposlenim.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za period. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilansa stanja.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne oshovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilanske obaveze.

Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgođene porezne obaveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u podružnice, osim ako Društvo nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilansa stanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna imovina (nastavak)

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

Građevinski objekti	20 do 77 godina (1,30 – 5,00%)
Mašine i oprema	5 do 17 godina (6,00 – 20,00%)

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

U izračunu amortizacije se koristi sljedeći vijek upotrebe:

Software	5 godina (20%)
Licence	5 godina (20%)
Ostala nematerijalna imovina	4 godine (25%)

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njegovom upotrebom ili prodajom ne očekuju buduće ekonomске koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priliva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak perioda u kojem se stavka prestala priznavati.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata direktni materijal i, ako je primjenjivo, direktnе troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto vrijednost koja se može realizovati predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Društvo primjenjuje metod 100%-tnog otpisa sitnog inventara i ambalaže prilikom stavljanja u upotrebu osim za povratnu ambalažu. Povratna ambalaža se otpisuje u periodu od 1 do 5 godina.

Umanjenja

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknадiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja (nastavak)

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti.

Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerjenje

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu kojeg nastaje finansijska imovina jednog subjekta i finansijska obaveza ili vlasnički instrument drugog subjekta.

a) Finansijska imovina

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijska imovina se klasificuje, po početnom priznavanju, kao naknadno mjerena po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz dobit ili gubitak.

Klasifikacija finansijske imovine pri početnom priznavanju zavisi od ugovorenih karakteristika novčanih tokova finansijske imovine i poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom. Uz izuzetak potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu finansijsku komponentu ili za koje je Društvo primjeno praktična rješenja, Društvo inicijalno mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju da ne prikazuje finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, transakcijske troškove. Potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu finansijsku komponentu ili za koja je Društvo primjeno praktično rješenje se mijere po njihovoj transakcijskoj cijeni, kako je definisano u MSFI 15.

Da bi finansijska imovina bila klasificirana i mjerena po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, treba biti ispunjen uslov da ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici.

Poslovni model Društva za upravljanje finansijskom imovinom se odnosi na način na koji Društvo upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi generisalo novčane tokove. Poslovni model određuje da li će se novčani tokovi ostvariti naplatom ugovorenih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili oboje.

Kupovine i prodaje finansijske imovine koje zahtjevaju isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili konvencijom na tržištu (regularna trgovina) se priznaju na datum trgovanja, tj. na datum kada se Društvo obavezalo da kupi ili proda imovinu.

Naknadno mjerjenje

Za potrebe naknadnog mjerjenja, finansijska imovina se klasificira u četiri grupe:

- Finansijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa kumulativnim iznosima dobitaka i gubitaka koji se po prestanku priznavanja prenose u dobit ili gubitak (dužnički instrumenti);

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerjenje (nastavak)

- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa iznosima dobiti i gubitaka koji se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak (instrumenti kapitala);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti)

Društvo mjeri finansijsku imovinu po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi; i
- Ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku se naknadno mjeri koristeći metod efektivne kamatne stope i predmet je umanjenja vrijednosti. Dobici i gubici se priznaju u dobit ili gubitak onda kada se imovina prestane priznavati, kada je izmijenjena ili kod umanjenja vrijednosti.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku uključuje potraživanja od kupaca i potraživanja po datim pozajmicama.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (dužnički instrumenti)

Društvo mjeri dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba sljedeća uslova:

- Finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine; i
- Ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici.

Za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, prihod od kamate, dobici i gubici od kursnih razlika i dobici i gubici od umanjenja vrijednosti se priznaju u izvještaju o dobiti i gubitku i računaju na isti način kao i za finansijsku imovinu mjerenu po amortiziranom trošku. Promjene fer vrijednosti se priznaju u ostalu sveobuhvatnu dobit. Po prestanku priznavanja, kumulirani iznosi promjena fer vrijednosti priznati u okviru ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit ili gubitak.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (instrumenti kapitala)

Pri početnom priznavanju, Društvo može odabrat da neopozivo klasificira instrumente kapitala kao instrumente kapitala po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit onda kada oni ispunjavaju definiciju kapitala u skladu sa MRS 32: "Finansijski instrumenti: prezentacija" i kada nije namijenjen za trgovanje.

Dobici ili gubici nastali u vezi sa ovom finansijskom imovinom se nikada ne prenose u dobit ili gubitak. Dividende se priznaju kao ostali prihodi u izvještaju o dobiti ili gubitku samo ako je utvrđeno pravo subjekta da primi isplatu dividende, vjerovatno je da će ekonomski koristi povezane sa dividendom ići subjektu i iznos dividende se može pouzdano izmjeriti. Instrumenti kapitala po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit nisu predmet procjene umanjenja vrijednosti.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuje finansijsku imovinu namijenjenu za trgovanje, finansijsku imovinu određenu prilikom inicijalnog priznavanja kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ili finansijsku imovinu za koju je obavezno vrednovanje po fer vrijednosti. Finansijska imovina se klasificira kao namijenjena za trgovanje ako je stečena sa namjerom prodaje ili otkupa u bliskoj budućnosti. Finansijska imovina sa novčanim tokovima koji nisu isključivo plaćanje glavnice i kamate je klasificirana i mjerena po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, neovisno o poslovnom modelu.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerjenje (nastavak)

Bez obzira na kriterije za dužničke instrumente za klasifikaciju kao onih po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kao što je iznad opisano, dužnički intrumenti mogu biti određeni kao oni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak prilikom inicijalnog priznavanja ako takvo postupanje eliminiše, ili značajno smanjuje računovodstvene neusklađenosti.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak se prikazuje u izvještaju o finansijskom položaju po fer vrijednosti, dok se neto promjene u fer vrijednosti priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Dividende na listirane instrumente kapitala se također priznaju kao ostali prihod u izvještaju o dobiti ili gubitku kada je utvrđeno pravo subjekta da primi dividendu.

Prestanak priznavanja

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada i samo kada:

- Ističu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine; ili
- Društvo je prenijelo svoja prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili je preuzeo obavezu plaćanja primljenih novčanih tokova u potpunosti bez suštinskog kašnjenja trećoj strani; kao i a) Društvo je prenijelo suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, ili b) Društvo niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ali je prenijelo kontrolu nad finansijskom imovinom.

Kada Društvo prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine ili je ušlo u sporazum o prenosu, dužno je procijeniti obim do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. Kada niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ali također nije prenio kontrolu nad imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu u iznosu svog nastavka sudjelovanja u finansijskom imovini. U tom slučaju, Društvo također priznaje povezanu obavezu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Društvo priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine za sve dužničke instrumente osim onih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Očekivani kreditni gubici predstavljaju razliku između ugovorenih novčanih tokova koji se duguju Društvu u skladu sa ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo očekuje primiti, diskontirano po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi ili efektivnoj kamatnoj stopi usklađenoj za kreditni rizik za kupljenu ili izdanu finansijsku imovinu umanjenju za kreditne gubitke. Očekivani novčani tokovi trebaju uključivati novčane tokove od prodaje osiguranja plaćanja ili drugih kreditnih poboljšanja koja su sastavni dio ugovornih uvjeta.

Očekivani kreditni gubici se priznaju u dvije faze. Na svaki izvještajni datum, Društvo je dužno mjeriti rezervacije za umanjenje vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja.

Ako se na izvještajni datum kreditni rizik na finansijski instrument nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo je dužno mjeriti ispravak gubitka za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima.

Za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup prilikom računanja očekivanih kreditnih gubitaka. U skladu sa tim, Društvo ne prati promjene u kreditnom riziku, nego umjesto toga priznaje ispravak gubitka u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima određenog vijeka trajanja, na svaki izvještajni datum.

b) Finansijske obaveze

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijske obaveze su klasificirane, prilikom početnog priznavanja, kao finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, pozajmice i krediti, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.

Sve finansijske obaveze se početno priznaju po fer vrijednosti i, u slučaju pozajmica i kredita, obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza, neto od direktno povezanih transakcionalih troškova.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerjenje (nastavak)

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima, pozajmice i kredite i ostale obaveze.

Naknadno mjerjenje

Mjerjenje finansijskih obaveza ovisi o njihovoj klasifikaciji, kao što je ispod opisano:

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju finansijske obaveze namijenjene za trgovanje i finansijske obaveze određene pri početnom priznavanju kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Finansijske obaveze su klasifikovane kao namijenjene za trgovanje ako su nastale sa ciljem otkupa u bliskoj budućnosti. Dobici ili gubici na obavezama namijenjenim za trgovanje se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Finansijske obaveze određene pri početnom priznavanju kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak su određene na datum početnog priznavanja i samo ukoliko su kriteriji iz MSFI 9 zadovoljeni.

Pozajmice i krediti

Nakon početnog priznavanja, kamatonosne pozajmice i krediti se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope. Dobici ili gubici se priznaju u dobit ili gubitak kada se obaveze prestaju priznavati i kroz proces amortizacije.

Prestanak priznavanja

Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada i samo kada je podmirena tj. kada je obaveza određena ugovorom odbačena ili poništena ili ističe. Zamjena između postojećeg zajmoprimeca i zajmodavca dužničkog instrumenta sa suštinski različitim uvjetima treba se obračunavati kao gašenje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Slično tome, suštinska modifikacija uvjeta postojeće finansijske obaveze ili dijela iste treba se obračunati kao gašenje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Razlika između knjigovodstvenih iznosa se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerljatan, rezervisanje se ukida.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PREPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i prepostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i prepostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i prepostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

5. PRIHODI OD PRODAJE

	2019. KM 000	2018. KM 000
Pivo	35.898	33.819
Mineralna voda i drugi proizvodi	2.024	2.144
Prihodi od prodaje trgovačke robe	231	253
Količinski rabat na prodate proizvode	(7.569)	(6.132)
UKUPNO	30.584	30.084

6. TROŠKOVI PRODATIH PROIZVODA

	2019. KM 000	2018. KM 000
Sirovine	3.547	2.990
Etikete	2.835	3.533
Ambalaža	2.381	2.042
Troškovi zaposlenih	2.014	1.746
Amortizacija (Napomene 14 i 15)	1.955	1.845
Energija	1.597	1.496
Materijal	811	738
Troškovi vode	531	516
Održavanje	116	60
Sitan inventar	14	11
Ostali troškovi	84	88
<i>Podzbir</i>	15.885	15.065
Povećanje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda na početku i kraju godine	(99)	(49)
UKUPNO	15.786	15.016

7. OSTALI PRIHODI

	2019. KM 000	2018. KM 000
Otpis obaveza prema dobavljačima	156	74
Naplaćena otpisana potraživanja (Napomene 16, 18, i 21)	105	-
Prihodi iz ranijih godina	41	37
Dobici od prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme, neto	33	20
Prihodi od prodaje sirovina i materijala	30	22
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja (Napomena 27)	29	-
Prihodi od zakupnina	21	14
Prihodi od naplate šteta osiguranja	20	38
Viškovi zaliha	10	11
Naplaćena isknjižena potraživanja	5	22
Otpis ostalih obaveza	-	105
Ostali prihodi	28	23
UKUPNO	478	366

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

8. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2019. KM 000	2018. KM 000
Troškovi zaposlenih	2.584	2.232
Marketing	2.420	2.313
Amortizacija (Napomene 14 i 15)	511	570
Energijski troškovi	431	454
Materijal	370	349
Naknade, takse i članarine	110	134
Održavanje	91	92
Komunalne usluge	69	70
Troškovi obezbjeđenja	55	58
Rezervni dijelovi	51	96
Poštanske usluge	49	49
Osiguranje	40	53
Rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora, otpremnine i sudske sporove (Napomena 27)	19	128
Bankarske usluge	19	23
Sitan inventar	10	7
Zakup	1	37
Ostalo	224	189
UKUPNO	7.054	6.854

9. OSTALI RASHODI

	2019. KM 000	2018. KM 000
Umanjenje vrijednosti zaliha repromaterijala	251	64
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomene 16, 18, 20, 21 i 22)	121	403
Rashodi iz ranijih perioda	52	252
Vrijednost rashodovanog materijala	26	-
Gubici od umanjenja potraživanja (Napomene 20 i 22)	11	41
Troškovi prodaje materijala	3	3
Ostali rashodi	7	4
UKUPNO	471	767

10. FINANSIJSKI PRIHODI

	2019. KM 000	2018. KM 000
Prihodi od vrednovanja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, neto (Napomena 17)	61	-
Prihodi od kamata	-	22
Prihodi od dividendi	-	1
UKUPNO	61	23

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

11. FINANSIJSKI RASHODI

	2019. KM 000	2018. KM 000
Kamate po kreditima i finansijskom najmu	2.509	2.661
Gubici na prodaji i vrednovanju ulaganja (Napomena 17)	-	279
Ostale zatezne kamate	-	2
UKUPNO	2.509	2.942

12. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 10% koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2019., odnosno 31. decembra 2018. godine. Usklađenje poreza na dobit za period s dobiti iskazanom u bilansu uspjeha je kako slijedi:

	2019. KM 000	2018. KM 000
Rezultat prije poreza	5.226	4.771
Usklađenje po osnovu poreski nepriznatih stavki	811	1.234
Osnovica za obračun poreza na dobit	6.037	6.005
Porez na dobit u zemlji po stopi od 10%	604	601
Učinak poreznih gubitaka iz prethodnih godina	-	-
Trošak porez na dobit	604	601

13. DOBIT PO DIONICI

	2019. KM 000	2018. KM 000
Rezultat za period	4.622	4.170
Ponderisani prosječni broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici u hiljadama komada	1.400	1.400
Zarada po dionici KM	3,30	2,98

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište KM 000	Zgrade KM 000	Zgrade uzete pod najam KM 000	Postr. i oprema KM 000	Postr. i oprema uzeta pod najam KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
Nabavna vrijednost							
Na dan 31. decembra 2017.	947	19.828	-	53.488	-	26	74.289
Povećanja	-	-	-	-	-	1.679	1.679
Prijenos sa/na	-	3	-	1.151	-	(1.154)	-
Rashodovanja	-	-	-	(724)	-	-	(724)
Na dan 31. decembra 2018.	947	19.831	-	53.915	-	551	75.244
Povećanje po osnovu kupovine	-	-	-	-	-	5.514	5.514
Povećanje po osnovu ugovora o najmu	-	-	252	-	4	-	256
Prijenos sa/na	-	-	-	6.065	-	(6.065)	-
Rashodovanja	-	-	-	(992)	-	-	(992)
Na dan 31. decembra 2019.	947	19.831	252	58.988	4	-	80.022
Akumulirana amortizacija							
Na dan 31. decembra 2017.	-	9.920	-	38.770	-	-	48.690
Amortizacija za godinu	-	423	-	1.730	-	-	2.153
Rashodovanja	-	-	-	(709)	-	-	(709)
Na dan 31. decembra 2018.	-	10.343	-	39.791	-	-	50.134
Amortizacija za period	-	411	-	1.907	-	-	2.318
Amortizacija za period sredstava uzetih pod najam	-	-	30	-	1	-	31
Rashodovanja	-	-	-	(937)	-	-	(937)
Na dan 31. decembra 2019.	-	10.754	30	40.761	1	-	51.546
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. decembra 2019.	947	9.077	222	18.227	3	-	28.476
Na dan 31. decembra 2018.	947	9.488	-	14.124	-	551	25.110

Građevine Društva sadašnje vrijednosti 5.714 hiljada KM i oprema sadašnje vrijednosti 8.672 hiljade KM su založeni kao osiguranje kredita (Napomena 25).

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Nematerijalna imovina KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
Nabavna vrijednost			
Na dan 31. decembra 2017.	1.236	-	1.236
Rashodovanje	(47)	-	(47)
Na dan 31. decembra 2018.	1.189	-	1.189
Povećanja	-	5	5
Prijenos sa/na	5	(5)	-
Na dan 31. decembra 2019.	1.194	-	1.194
Ispравka vrijednosti			
Na dan 31. decembra 2017.	857	-	857
Amortizacija za godinu	262	-	262
Rashodovanje	(47)	-	(47)
Na dan 31. decembra 2018.	1.072	-	1.072
Amortizacija za period	117	-	117
Na dan 31. decembra 2019.	1.189	-	1.189
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 31. decembra 2019.	5	-	5
Na dan 31. decembra 2018.	117	-	117

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

16. POTRAŽIVANJA PO DUGOROČNIM POZAJMICAMA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Potraživanja od radnika po datim dugoročnim pozajmicama za sanaciju stambenih objekata sa rokom otplate od 2 do 20 godina i kamatnom stopom od 2% do 3% godišnje	15	19
Sarajevska pivara d.d. – beskamatni zajam sa dospijećem do 31. decembra 2018.	-	288
<i>Manje:</i> Tekuće dospijeće datih dugoročnih pozajmica (Napomena 18)	(4)	(293)
<i>Manje:</i> Umanjenje vrijednosti potraživanja po dugoročnim pozajmicama	-	(1)
UKUPNO	11	13

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja po dugoročnim pozajmicama se mogu prikazati kako slijedi:

	2019. KM 000	2018. KM 000
Stanje na početku perioda	1	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	-	1
Prihodi po osnovu ukidanja ispravke vrijednosti potraživanja po kratkoročnim pozajmicama uslijed naplate (Napomena 7)	(1)	-
Stanje na kraju perioda	-	1

17. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	% vlasništva	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Energonova d.d. Sarajevo	1,33	493	445
Ozon d.d. Travnik	0,56	248	257
Metalotehna d.d. Tuzla	5,24	48	29
ZIF Eurofond-1 d.d. Tuzla	0,30	8	5
UKUPNO	797	736	

Po osnovu svođenja na fer vrijednost, priznati su prihodi u iznosu od 61 hiljadu KM (2018.: rashodi u iznosu od 279 hiljada KM (Napomene 10 i 11).

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

18. POTRAŽIVANJA PO KRATKOROČNIM POZAJMICAMA

	Dospijeće	Kamatna stopa %	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
GP ŽGP d.d. Sarajevo	31.12.2020.	-	718	718
Dijamant d.o.o. Sarajevo	31.12.2020.	-	370	370
GP ŽGP d.d. Sarajevo	31.12.2020.	6,50% p.a.	200	200
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	31.12.2018.	-	-	100
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	31.12.2018.	5,00% p.a.	-	24
Tekuće dospijeće datih dugoročnih pozajmica (Napomena 16)			4	293
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja po kratkoročnim pozajmicama</i>			(242)	(282)
UKUPNO			1.050	1.423

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja po kratkoročnim pozajmicama se mogu prikazati kako slijedi:

	2019. KM 000	2018. KM 000
Stanje na početku perioda	282	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	9	282
Prihodi po osnovu ukidanja ispravke vrijednosti potraživanja po kratkoročnim pozajmicama uslijed naplate (Napomena 7)	(49)	-
Stanje na kraju perioda	242	282

19. ZALIHE

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Povratna ambalaža	2.695	2.411
Sirovine	2.646	2.559
Gotovi proizvodi	734	554
Proizvodnja u toku	690	771
Trgovačka roba	49	29
UKUPNO	6.814	6.324

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Bingo export-import d.o.o. Tuzla	509	400
Nasko d.o.o. Gračanica	445	107
Robot General Trading Co d.o.o. Sarajevo	82	85
Konzum d.o.o.	79	54
Ekor komerc d.o.o. Zenica	73	50
Edo slad d.o.o. Gračanica	44	50
Piemonte d.o.o. Tuzla	43	34
Belamionix d.o.o. Brčko	31	89
AS d.o.o. Tešanj	10	2
Ostali	286	308
<i>Manje:</i> Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(33)	(17)
UKUPNO	1.569	1.162

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja od kupaca mogu se prikazati kako slijedi:

	2019. KM 000	2018. KM 000
Stanje na početku perioda	17	-
Gubici od umanjenja vrijednosti potraživanja (Napomena 9)	7	20
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	16	17
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(7)	(20)
Stanje na kraju perioda	33	17

21. POTRAŽIVANJA ZA DATE AVANSE

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Unis komerc d.d. Sarajevo	90	90
Dem d.o.o. Kuplin	62	-
Zulex d.o.o. Sarajevo	39	5
Unioninvestplastika d.d. Sarajevo	36	343
Vippol Križevci	-	1.672
Montelektro d.o.o. Rijeka	-	98
Ostali	57	103
<i>Manje:</i> Umanjenje vrijednosti potraživanja za date avanse	(90)	(94)
UKUPNO	194	2.217

Promjene na umanjenju vrijednosti potraživanja za date avanse se mogu prikazati kako slijedi:

	2019. KM 000	2018. KM 000
Stanje na početku perioda	94	-
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	51	94
Prihodi po osnovu ukidanja ispravke vrijednosti potraživanja za date avanse uslijed naplate i zatvaranja (Napomena 7)	(55)	-
Stanje na kraju perioda	90	94

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Potraživanja po osnovu prodaje ulaganja	56	56
Potraživanja od pravnog lica Dita 1977 d.o.o.	50	288
Potraživanja od države	8	20
Potraživanja za kamate	3	9
Potraživanja od zaposlenih	1	1
<i>Manje:</i> Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	<i>(54)</i>	<i>(9)</i>
UKUPNO	64	365

Promjene na umanjenju vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2019. KM 000	2018. KM 000
Stanje na početku perioda	9	-
Gubici od umanjenja vrijednosti potraživanja (Napomena 9)	4	21
Rashodi po osnovu vrednovanja finansijskih instrumenata (Napomena 9)	45	9
Iznosi otpisani kao nenaplativi	(4)	(21)
Stanje na kraju perioda	54	9

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Transakcioni računi kod banaka	163	122
Blagajna	1	1
UKUPNO	164	123

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

24. DIONIČKI KAPITAL

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
1.400.376 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 10,45 KM	14.634	14.634

Društvo ima jednu klasu redovnih dionica koje ne daju pravo na fiksni prihod. Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

	% učešća	31.12.2019. KM 000	% učešća	31.12.2018. KM 000
Bingo d.o.o. export import Tuzla	82,59	12.086	-	-
ZIF Herbos-fond d.d. Mostar	2,33	341	2,33	341
ZIF Crobih Fond d.d. Mostar	2,04	299	2,01	294
Avbar Ivan	1,47	216	1,47	216
Piljić Mladimor	1,45	212	1,45	212
Marinović Božo	1,45	212	1,45	212
Avbar Karmen	0,60	87	0,60	87
RK Invest d.o.o. Tuzla	-	-	82,59	12.086
Ostali dioničari	8,07	1.181	8,10	1.186
UKUPNO	100,00	14.634	100,00	14.634

25. OBAVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Sberbank BH d.d. Sarajevo	12.887	15.619
ASA banka d.d. Sarajevo	-	9
Manje: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(2.823)	(2.717)
Ukupno dugoročni krediti	10.064	12.911
<i>Krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:</i>		
U roku od godine dana	2.823	2.717
U drugoj godini	10.064	2.782
Od treće do uključivo pete godine	-	10.129
Nakon pet godina	-	-
<i>Minus: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita (Napomena 29)</i>	<i>(2.823)</i>	<i>(2.717)</i>
UKUPNO	10.064	12.911

Dana 20. oktobra 2017. godine Društvo je potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Sberbank BH d.d. Sarajevo u iznosu od 18 miliona KM na period od 45 mjeseci i 3 mjeseca grage perioda. Kamatna stopa po navedenom kreditu iznosi 12m Euribor + 2,70%. Namjena kredita je refinansiranje obaveza po osnovu dugoročnih kredita i finansijskog najma od NLB Grupe. Osiguranje kredita su nekretnine i oprema Društva (Napomena 14).

Dana 6. januara 2017. godine ASA banka d.d. Sarajevo je Društvu odobrila sredstva u iznosu od 200 hiljada KM u svrhu finansiranja obrtnih sredstava. Rok povrata je bio predviđen za 23. januar 2019. godine, a kamatna stopa je iznosila 7% p.a.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

26. OBAVEZE PO OSNOVU NAJAMNINA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
ASA Šped d.o.o. Sarajevo	191	-
Sarajevska pivara d.d. Sarajevo	36	-
Messer d.o.o. Sarajevo	3	-
Manje: Tekuće dospijeće obaveza po osnovu najamnina	(27)	-
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	203	-

	Minimalna plaćanja		Sadašnja vrijednost	
	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Obaveze dospijevaju kako slijedi:				
U roku od godinu dana	36	-	27	-
U drugoj godini	36	-	28	-
Od treće do uključivo pete godine	198	-	175	-

27. REZERVISANJA

	Neisk. dani g.o. i otpremnine	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje na početku godine	201	72	273
Nova rezervisanja za sudske sporove (Napomena 8)	-	19	19
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora i otpremnine (Napomena 7)	(29)	-	(29)
Stanje na kraju godine	172	91	263

28. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Hifa oil d.o.o. Tešanj	188	116
Vodovod i kanalizacija d.o.o.	110	156
Nasko d.o.o.	104	173
Drina komerc d.o.o. Zvornik	53	25
JP Elektroprivreda BiH d.d.	50	-
Bingo d.o.o. export import Tuzla	44	-
Omorika PET d.o.o. Doboj	44	68
Agencija Securitas d.o.o. Sarajevo	31	54
DS Smith Packing BH d.o.o.	15	40
Ostali	328	601
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	967	1.233
Hoppris d.o.o. Braslovče	479	413
Ball beverage packing Europe Ltd.	221	67
Slavonija Slad	220	474
Vetropack Straža tvornica stakla d.d.	78	99
Ostali	71	76
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	1.069	1.129
UKUPNO	2.036	2.362

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

29. OBAVEZE PO KRATKOROČNIM KREDITIMA

Dospjeće	Kamatna stopa %	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Bingo d.o.o. export import Tuzla	decembar 2020.	3,00% p.a.	1.000
Intesa SanPaolo bank d.d. BiH	februar 2019.	1,50% p.a.	-
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (Napomena 25)		2.823	2.717
UKUPNO		3.823	3.714

30. OBAVEZE ZA PRIMLJENE AVANSE

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Kamaran Hama Faraj General Trading ltd Irak	54	86
Mat Trade d.o.o.	16	39
Aden Export-Import d.o.o.	14	14
AKM-Commerce d.o.o. Tuzla	6	34
Ostali	81	44
UKUPNO	171	217

31. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Obaveze za plate	201	176
Obaveze za akcize	195	226
Obaveze za doprinose i poreze na plaće	121	106
Obaveze za porez na dodatu vrijednost, neto	117	171
Obaveze za porez na dobit	53	159
Obaveze za članarine i druge naknade	49	88
Obaveze za kamate	15	1
Ostalo	33	35
UKUPNO	784	962

32. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2019. godine protiv Društva je vođeno nekoliko sudske sporove u ukupnom iznosu od 212 hiljada KM. Po navedenom osnovu su proknjižena rezervisanja u iznosu od 91 hiljadu KM (Napomena 27).

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Do datuma naše revizije, po izjavi Uprave, nisu postojali događaji niti transakcije koji bi u značajnoj mjeri uticali na finansijske izvještaje Društva na dan 31. decembra 2019. godine.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

34. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Imovina		
Bingo export import d.o.o. Tuzla – potraživanja od kupaca	509	400
Dita 1977 d.o.o. – ostala potraživanja	50	288
RK Invest d.o.o. Tuzla – potraživanja za kamate	-	6
Dita 1977 d.o.o. – potraživanja od kupaca	-	1
UKUPNO	559	695
	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Obaveze		
Bingo export import d.o.o. Tuzla – obaveze po kratkoročnim pozajmicama	1.000	-
Bingo export import d.o.o. Tuzla – obaveze prema dobavljačima	44	-
UKUPNO	1.044	
	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Prihodi		
Bingo export import d.o.o. Tuzla	3.915	5.104
Dita 1977 d.o.o. Tuzla	8	-
Ingram d.d. Srebrenik	2	-
RK Invest d.o.o. Tuzla	-	6
UKUPNO	3.925	5.110
	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Rashodi		
Bingo export import d.o.o. Tuzla	584	337
Dita 1977 d.o.o. Tuzla	68	-
UKUPNO	652	337
Članovima Uprave i drugim osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:		
	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Bruto plate članova Uprave	84	75
Naknade članovima Nadzornog odbora	14	16
UKUPNO	98	91

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Finansijska struktura Društva uključuje primljene i date kredite, ulaganja, novac i novčane ekvivalente, te ukupni kapital Društva.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Koefficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesечноj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klase izvora finansiranja. Koefficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Primljeni krediti (i)	14.117	16.625
Novac i novčani ekvivalenti	(164)	(123)
<i>Neto dug</i>	13.953	16.502
 Kapital (ii)	 21.773	 17.151
 Neto koefficijent zaduženosti	 0,64	 0,96

(i) Primljeni krediti obuhvataju dugoročne i kratkoročne kredite, te najam

(ii) Kapital uključuje ukupan kapital i rezerve Društva.

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovu mjerena i na osnovu toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klase finansijske imovine, finansijskih obaveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u Napomeni 3 ovih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2019. KM 000	31.12.2018. KM 000
Finansijska imovina		
Po amortiziranom trošku	2.858	3.086
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	797	736
 Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	16.884	19.949

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Društvu nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društva analizirajući izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti Društvo je izloženo primarno finansijskim rizicima promjena kurseva stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji Društvo upravlja i mjeri taj rizik.

Upravljanje rizikom strane valute

Po mišljenju Uprave, Društvo nije izloženo riziku promjene kursa strane valute, obzirom da se sve transakcije u stranim valutama obavljaju u EUR-ima, a u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM je fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku po osnovu obaveza po kreditima i finansijskom najmu koji nose varijabilnu kamatnu stopu.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum bilansa stanja. Za promjenjive kamatne stope analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmiren iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2019. godine bi se povećala/smanjila za iznos od 66 hiljada KM (31. decembra 2018.; 78 hiljada KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Društva kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

PIVARA TUZLA D.D. TUZLA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2019. GODINE

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa %	Do 1 mjesec KM 000	1- 6 mjeseci KM 000	6-12 mjeseci KM 000	1-5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembra 2019.							
Beskamatno	-	2.767	-	-	-	-	2.767
Instrumenti fiksne kamatne stope	3,00	-	-	1.015	-	-	1.015
Instrumenti varijabilne kamatne stope	2,35	261	1.305	1.566	10.640	76	13.848
UKUPNO		3.028	1.305	2.581	10.640	76	17.630
31. decembra 2018.							
Beskamatno	-	3.165	159	-	-	-	3.324
Instrumenti fiksne kamatne stope	1,50	3	998	-	-	-	1.001
Instrumenti varijabilne kamatne stope	2,70	258	1.290	1.548	12.911	-	16.007
UKUPNO		3.426	2.447	1.548	12.911	-	20.332

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa %	Do 1 mjesec KM 000	1- 6 mjeseci KM 000	6-12 mjeseci KM 000	1-5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembra 2019.							
Beskamatno	-	2.594	-	1.047	-	-	3.641
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,00	-	1	1	11	1	14
UKUPNO		2.594	1	1.048	11	1	3.655
31. decembra 2018.							
Beskamatno	-	3.579	-	-	-	-	3.579
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	6,08	226	2	2	12	2	244
UKUPNO		3.805	2	2	12	2	3.823

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u nekonsolidovanim finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

36. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave Društva dana 19. februara 2020. godine.

Fahrudin Salihović, direktor

